

24

Besluit van 5 januari 1993, houdende regels betreffende het energiegebruik van cv-ketels (Besluit rendementseisen cv-ketels)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken van 5 oktober 1992, nr. 92075619 WJA/W, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Gelet op de richtlijn nr. 92/42/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 betreffende de rendementseisen voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale-verwarmingsketels (PbEG L 167) en op de artikelen 2, 6 en 21 van de Wet energiebesparing toestellen (Stb. 1986, 59);

De Raad van State gehoord (advies van 22 december 1992, nr. W10.92 0473);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken van 30 december 1992, nr. 92101769 WJA/W, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

ketel: het geheel van een ketellichaam en een brander van een uitsluitend met vloeibare of gasvormige brandstoffen gestookt en voor verwarming van een of meer ruimten bestemd toestel, dat de verbrandingswarmte op water overbrengt, met een nominaal vermogen van niet minder dan 4 kW en niet meer dan 400 kW;

onderdeel:

a. een ketellichaam waarop een brander behoort te worden gemonteerd dan wel

b. een brander die op een ketellichaam behoort te worden gemonteerd,

een en ander ten einde te zamen een ketel te vormen;

nominaal vermogen of *P_n*: het maximale verwarmingsvermogen, uitgedrukt in kW, dat een ketel kan afgeven bij de door de fabrikant opgegeven nominale belasting en bij een gemiddelde bedrijfstemperatuur van 70 °C;

gemiddelde bedrijfstemperatuur: het gemiddelde van de intrede- en uittredetemperatuur van het water in de ketel;

deellast: de verhouding, uitgedrukt in een percentage, tussen het vermogen van een ketel, die werkt bij tussenpozen of op een vermogen lager dan het nominale vermogen, en dat nominale vermogen;

waterzijdig rendement: de verhouding, uitgedrukt in een percentage, tussen de hoeveelheid warmte, in een bepaalde tijdseenheid overgedragen op het water in een ketel, en het produkt van de calorische benedenwaarde bij constante druk van de brandstof en het brandstofverbruik in diezelfde tijdseenheid;

gasgestookte condenserende ketel: een met gasvormige brandstof gestookte ketel die zodanig is ontworpen dat er permanent een belangrijk deel van de waterdamp in de rookgassen kan condenseren;

oliegestookte condenserende ketel: een met vloeibare brandstof gestookte ketel die zodanig is ontworpen dat er onder bepaalde omstandigheden een deel van de waterdamp in de rookgassen kan condenseren;

lage-temperatuurketel: een ketel die zodanig is ontworpen dat hij permanent in bedrijf kan zijn met een bedrijfstemperatuur van 35 tot 40 °C en dat er onder bepaalde omstandigheden een deel van de waterdamp in de rookgassen kan condenseren;

richtlijn: de richtlijn nr. 92/42/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 betreffende de rendementseisen voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale-verwarmingketels (PbEG L 167);

EG-merkteken: het in bijlage I, onder 1, van de richtlijn weergegeven merkteken.

EG-conformiteitsverklaring: een schriftelijke verklaring van overeenstemming als bedoeld in bijlage IV van de richtlijn.

Artikel 2

Dit besluit is niet van toepassing op:

- a. ketels die moeten worden gestookt met brandstoffen waarvan de eigenschappen aanzienlijk afwijken van normaal in de handel verkrijgbare oliën of gassen, zoals industriële restgassen en biogas;
- b. ketels die zijn ontworpen om hoofdzakelijk de ruimte waarin zij zijn geïnstalleerd te verwarmen en die als nevenfunctie tevens warm water leveren voor verwarming van een of meer andere ruimten of voor gebruik als tapwater;
- c. ketels die niet in serie geproduceerd worden;
- d. ketels die reeds eerder geïnstalleerd en gebruikt zijn;
- e. onderdelen van ketels als bedoeld onder a, b, c en d.

Artikel 3

1. Het is verboden ketels of onderdelen ten verkoop voorhanden te hebben, ten verkoop aan te bieden, te verkopen, te verhuren of te installeren die:

- a. niet voldoen aan de in artikel 4 gestelde eisen;
- b. niet overeenkomstig artikel 6 zijn voorzien van het EG-merkteken;
- c. anders dan met inachtneming van artikel 7 zijn voorzien van een of meer merktekens als in dat artikel bedoeld.

2. Het is verboden op een ketel of een onderdeel een merkteken of een andere aanduiding aan te brengen waarvan de betekenis of vormgeving met die van het EG-merkteken zou kunnen worden verward.

3. Het is verboden op een ketel of een onderdeel een merkteken aan te brengen dat met een merkteken als bedoeld in artikel 7 kan worden verward.

4. Het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing op ketels of

onderdelen die kennelijk bestemd zijn om buiten het grondgebied van de Europese Economische Gemeenschap in de handel te worden gebracht.

Artikel 4

1. Ketels moeten voldoen aan de in de onderstaande tabel per soort ketel weergegeven eisen inzake waterzijdig rendement:
  - a. bij werking op nominaal vermogen en
  - b. bij werking in een deellast van 30 % waarbij de gemiddelde bedrijfstemperatuur afhankelijk van het soort ketel varieert.

Soort ketel	Rendement in deellast		
	Rendement bij nominaal vermogen uitgedrukt in %	Gemiddelde bedrijfstemperatuur	Rendement uitgedrukt in %
a. andere dan de onder b, c en d bedoelde ketels	$\geq 84 + 2 \cdot \log P_n$	$\geq 50^\circ \text{C}$	$\geq 80 + 3 \cdot \log P_n$
b. lage temperatuurketels	$\geq 87,5 + 1,5 \cdot \log P_n$	40°C	$\geq 87,5 + 1,5 \cdot \log P_n$
c. oliegestookte condenserende ketels	$\geq 87,5 + 1,5 \cdot \log P_n$	40°C	$\geq 87,5 + 1,5 \cdot \log P_n$
d. gasgestookte condenserende ketels	$\geq 91 + 1 \cdot \log P_n$	30°C	$\geq 97 + 1 \cdot \log P_n$

2. Indien een ketel bestemd is voor zowel het verwarmen van een of meer ruimten als het leveren van warm tapwater, hebben de rendementseisen, bedoeld in het eerste lid, alleen betrekking op de functie van ruimteverwarming.

Artikel 5

Ketels worden in elk geval vermoed aan de in artikel 4, eerste lid, bedoelde rendementseisen te voldoen, indien zij in overeenstemming zijn met:

- a. de ter uitvoering van artikel 5, tweede lid, van de richtlijn opgestelde geharmoniseerde normen, waarvan de referentienummers in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen zijn bekendgemaakt;
- b. de normen waarin de onder a bedoelde geharmoniseerde normen in Nederland zijn omgezet en waarvan de referentienummers door Onze Minister in de Nederlandse Staatscourant zijn bekendgemaakt;
- c. de normen waarin de onder a bedoelde geharmoniseerde normen in een andere Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen zijn omgezet en waarvan de referentienummers in die Lid-Staat zijn bekendgemaakt.

Artikel 6

1. Ketels dienen, ten blijke van het voldoen aan de voorschriften van dit besluit, te zijn voorzien van het EG-merkteken en vergezeld te gaan van de EG-conformiteitsverklaring.

2. Het EG-merkteken en de EG-conformiteitsverklaring mogen uitsluitend worden aangebracht onderscheidenlijk bijgevoegd:

- a. indien het desbetreffende type blijkens een verklaring van EG-type-onderzoek overeenkomstig de in bijlage III van de richtlijn beschreven procedure is goedgekeurd,
- b. zolang de vervaardiging van de desbetreffende ketels geschiedt met inachtneming van een van de drie in bijlage IV van de richtlijn beschreven procedures en

c. zolang wordt voldaan aan de in het kader van de onder a en b bedoelde procedures op de fabrikant, diens op het grondgebied van de Europese Economische Gemeenschap gevestigde gemachtigde dan wel de persoon die met het in de handel brengen van de desbetreffende ketels in de Europese Economische Gemeenschap is belast, rustende verplichtingen.

3. Voor de beoordeling van het voldoen aan de voorschriften van dit besluit van ketels waarop het Besluit gastoestellen (Stb. 1992, 124) van toepassing is, zijn in afwijking van het tweede lid, onder a en b, de in de bij dat besluit behorende bijlage III, onder A en B, beschreven procedures van overeenkomstige toepassing.

4. Onderdelen dienen te zijn voorzien van het EG-merkteken en vergezeld te gaan van de EG-conformiteitsverklaring, waarin de parameters worden aangegeven waarmee, na assemblage, de desbetreffende ketels kunnen voldoen aan de rendementseisen, bedoeld in artikel 4, eerste lid.

5. Het EG-merkteken moet zichtbaar, gemakkelijk leesbaar en onuitwisbaar op de ketels en de onderdelen zijn aangebracht en, indien van toepassing, vergezeld gaan van het in bijlage IV, module D, onder 1, en module E, onder 1, van de richtlijn bedoelde identificatiesymbool.

Artikel 7

1. Ketels mogen slechts zijn voorzien van het in de onderstaande tabel aangegeven aantal merktekens als bedoeld in bijlage I, onder b, van de richtlijn, indien:

a. met toepassing van de in artikel 6, tweede lid, onder a, bedoelde procedure wordt vastgesteld dat het desbetreffende type ketel voldoet aan de in de tabel bij dat aantal merktekens weergegeven eisen inzake waterzijdig rendement:

1°. bij werking op nominaal vermogen en

2°. bij werking in een deellast van 30 % en een gemiddelde bedrijfstemperatuur die gelijk is aan of hoger is dan 50 °C en

b. zolang de in artikel 6, tweede lid onder b, bedoelde procedure mede wordt toegepast ten aanzien van het voldoen aan de onder a bedoelde eisen.

Aantal merktekens	Rendement bij nominaal vermogen	Rendement in deellast
1	$\geq 84 + 2 \cdot \log P_n$	$\geq 80 + 3 \cdot \log P_n$
2	$\geq 87 + 2 \cdot \log P_n$	$\geq 83 + 3 \cdot \log P_n$
3	$\geq 90 + 2 \cdot \log P_n$	$\geq 86 + 3 \cdot \log P_n$
4	$\geq 93 + 2 \cdot \log P_n$	$\geq 89 + 3 \cdot \log P_n$

2. De artikelen 4, tweede lid, en 6, derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8

1. Onze Minister wijst de instellingen aan die bevoegd zijn:

a. het in artikel 6, tweede lid, onder a, bedoelde EG-type-onderzoek te verrichten;

b. tot het verrichten van controles en beoordelingen zoals omschreven in de in artikel 6, tweede lid, onder b, bedoelde procedures.

2. Voor een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid komen in aanmerking instellingen die ten minste voldoen aan de in bijlage V van de richtlijn vastgestelde voorwaarden. Instellingen die voldoen aan de

geharmoniseerde normen, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de richtlijn, worden geacht aan deze voorwaarden te voldoen.

3. Onze Minister trekt een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid in ieder geval in, indien de betrokken instelling:

- a. niet langer voldoet aan de in het tweede lid bedoelde voorwaarden;
- b. niet voldoet aan de in het kader van de in artikel 6, tweede lid, bedoelde procedures op haar rustende verplichtingen.

4. Als instellingen als bedoeld in het eerste lid worden mede aangemerkt instellingen die in het kader van de richtlijn door andere Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen zijn aangemeld en waarvan de namen door de Commissie zijn gepubliceerd in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 9

Voor zover in dit besluit wordt verwezen naar de richtlijn of naar een bijlage daarvan, treedt voor de toepassing van de desbetreffende bepaling een wijziging van de richtlijn of van een bijlage daarvan in werking met ingang van de dag, waarop aan die wijziging uitvoering moet zijn gegeven.

Artikel 10

Artikel 3, eerste lid, onderdelen a en b, is tot 1 januari 1998 niet van toepassing ten aanzien van ketels en onderdelen:

- a. die voldoen aan de op 21 mei 1992 in Nederland geldende voorschriften en aan de op die datum geldende keuringseisen voor centrale-verwarmingstoestellen, vastgesteld door de Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland (KE 28);
- b. die kennelijk bestemd zijn om in een andere Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen in de handel te worden gebracht en die voldoen aan de op 21 mei 1992 in die Lid-Staat geldende voorschriften.

Artikel 11

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van artikel 3 dat in werking treedt met ingang van 1 januari 1994.

Artikel 12

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit rendementseisen cv-ketels.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 5 januari 1993

Beatrix

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

Uitgegeven de *veertiende* januari 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 februari 1993, nr. 27

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Op 21 mei 1992 werd door de Raad van de Europese Gemeenschappen richtlijn 92/42/EEG (PbEG L 167) betreffende rendementseisen voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale-verwarmingsketels vastgesteld. Het onderhavige besluit, dat is gebaseerd op de Wet energiebesparing toestellen (Stb. 1986, 59), strekt tot uitvoering van deze richtlijn.

Het besluit schrijft voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale-verwarmingsketels met een nominaal vermogen van 4 kW tot en met 400 kW minimum rendementseisen voor. Tevens wordt voor genoemde ketels een labellingsysteem geïntroduceerd waarmee het rendement van ketels aangeduid kan worden.

Reeds geruime tijd bestaan afspraken tussen de gasbedrijven, installateurs en handelaren wat betreft het doelmatig energiegebruik van de te installeren gasgestookte centrale-verwarmingsketels. De kern van deze afspraken wordt gevormd door de aansluitvoorwaarden van de gasbedrijven, volgens welke gasgestookte centrale-verwarmingsketels alleen aangesloten worden op de gasvoorziening, indien wordt voldaan aan de daarin neergelegde eisen. Ingevolge deze eisen dienen cv-ketels te zijn voorzien van een keurmerk, waaruit blijkt dat het desbetreffende type door GASTEC NV (voorheen het VEG-Gasinstituut, het centrale technische orgaan van de gasbedrijven) is goedgekeurd. Volgens de thans geldende model-voorwaarden moeten en mogen slechts worden toegelaten gastoestellen die voldoen aan de voor de handel of het gebruik daarvan vastgestelde uitputtende wettelijke voorschriften. Als zodanig zullen ook worden aangemerkt cv-ketels, die op grond van het onderhavige besluit zijn voorzien van het CE-merk. Op deze wijze is bereikt dat gasgestookte centrale-verwarmingsketels, die voldoen aan de eisen van dit besluit, niet voor aansluiting op de gasvoorziening zullen worden geweigerd vanwege afwijkende eisen in de aansluitvoorwaarden met betrekking tot het rendement van deze toestellen.

De in de richtlijn weergegeven rendementseisen liggen iets hoger dan de momenteel gehanteerde GIVEG-keuringseisen voor centrale-verwarmingstoestellen, vastgesteld door de Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland (KE 28). Ten aanzien van oliegestookte ketels bestaan momenteel geen rendementseisen. De verwachting is dan ook dat het onderhavige besluit een positief effect zal hebben op het realiseren van de in de Nota Energiebesparing (Kamerstukken II 1989/90, 21 570) neergelegde beleidsdoelstelling.

Zoals reeds aangegeven introduceert het besluit een labellingsysteem ter indicatie van het rendement van cv-ketels. Dit labellingsysteem is optioneel in de richtlijn weergegeven. In het besluit wordt om redenen van duidelijkheid ten behoeve van de consument de mogelijkheid aan fabrikanten geboden om dergelijke labels (sterren) te voeren.

Ten behoeve van een verhoogde toegankelijkheid van het besluit wordt in het navolgende eerst ingegaan op inhoud van bovengenoemde richtlijn.

2. Richtlijn 92/42/EEG

Richtlijn 92/42/EEG beoogt de in de diverse Lid-Staten bestaande voorschriften inzake het energiegebruik van olie- en gasgestookte centrale-verwarmingstoestellen te harmoniseren om aldus het vrije

handelsverkeer van deze toestellen binnen de Europese Economische Gemeenschap te bevorderen. Tevens wordt het bevorderen van de energiebesparing in de Gemeenschap beoogd. Daartoe zijn in de richtlijn eisen aan het rendement van in serie geproduceerde nieuwe olie- en gasgestookte cv-ketels met een vermogen van 4 tot en met 400 kW gesteld.

In deze richtlijn wordt de zogenaamde «nieuwe aanpak»-filosofie gevolgd. Deze nieuwe aanpak houdt kort weergegeven het volgende in.

In de eerste plaats worden voor alle ketels waarop de richtlijn van toepassing is, rendementseisen geformuleerd. Vervolgens wordt uitgegaan van het vermoeden dat ketels, die geproduceerd worden volgens de toepasselijke Europese geharmoniseerde normen, voldoen aan die rendementseisen. Een ketel kan ook aan de eisen voldoen zonder in overeenstemming met de Europese normen vervaardigd te zijn. Het vervaardigen met inachtneming van deze normen biedt echter voor fabrikanten in de regel een redelijke zekerheid dat de ketels voldoen aan de gestelde eisen.

Ten einde de overeenstemming met de eisen aan te tonen, dient eerst een type-keuring plaats te vinden. Deze keuring wordt verricht door een onafhankelijke deskundige instantie. Nadat het type dit onderzoek succesvol heeft doorstaan, dient de fabrikant er vervolgens voor te zorgen dat de door hem geproduceerde ketels ook daadwerkelijk overeenkomen met het goedgekeurde type. De richtlijn biedt hem daartoe een aantal mogelijkheden, waarbij kwaliteitsbewakingssystemen een belangrijke rol spelen.

Vervolgens dient op ketels, ten aanzien waarvan het bovengestelde in acht is genomen, het Europese-Gemeenschapsmerkteken «CE» (CE-merk) aangebracht te worden. In het kader van de onderhavige richtlijn dienen zij bovendien vergezeld te gaan van de door de fabrikant opgestelde verklaring van overeenstemming met het goedgekeurde type (EG-conformiteitsverklaring). Met het op de ketel aangebrachte CE-merk en de EG-conformiteitsverklaring geeft de fabrikant aan dat zijn produkt voldoet aan de eisen van de richtlijn. Ook op afzonderlijk verhandelde branders en ketellichamen (onderdelen) dient een CE-merk aangebracht te worden. In een bij dergelijke onderdelen te voegen verklaring moeten voorts de parameters aangegeven worden waarmee, na assemblage, de desbetreffende ketels aan de daarvoor geldende rendementseisen kunnen voldoen.

Indien aan al deze vereisten is voldaan, mogen de Lid-Staten het in de handel brengen en het in bedrijf stellen van ketels en onderdelen waarop de richtlijn van toepassing is, niet verbieden, beperken of belemmeren.

Voor de volledigheid zij opgemerkt dat ook op grond van EG-richtlijnen welke eisen stellen aan andere produkten dan cv-ketels, het CE-merk wordt voorgeschreven. Het merkteken als zodanig is dus niet voorbehouden aan cv-ketels of onderdelen welke voldoen aan de onderhavige richtlijn. Daarnaast komt het ook voor dat het CE-merk is voorgeschreven op grond van EG-richtlijnen, waarin uit anderen hoofde eisen aan cv-ketels worden gesteld. In dit verband moet met name gewezen worden op de hierna nog te noemen richtlijn 90/396/EEG. Ketels of onderdelen mogen alleen het CE-merk voeren, indien zij aan de bepalingen van alle desbetreffende richtlijnen voldoen. De desbetreffende gasgestookte cv-ketels met een vermogen van 4 tot en met 400 kW moeten derhalve – uiteraard los van het overgangsregime – voldoen aan de rendementseisen van de onderhavige richtlijn alsmede aan de veiligheidseisen van richtlijn 90/396/EEG om een CE-merk te mogen voeren. Voor oliegestookte toestellen bestaat momenteel geen richtlijn betreffende veiligheid op grond waarvan het CE-merk is voorgeschreven, zodat voor deze ketels het CE-merk geen waarborg voor de veiligheid biedt.

Op grond van artikel 8 van de richtlijn wijzen de Lid-Staten de instanties aan, die belast zijn met de uitvoering van de in de bijlagen van de richtlijn vermelde procedures betreffende de typekeuring en de conformiteitsbeoordeling. In bijlage V zijn de minimumcriteria neergelegd die de Lid-Staten daarbij dienen te hanteren. Deze criteria zijn nader uitgewerkt in geharmoniseerde Europese normen (EN 45 000-serie).

Artikel 4, tweede lid, van de richtlijn biedt de Lid-Staten de mogelijkheid om, naast de eerderbedoelde rendementseisen, voorwaarden voor het in bedrijf stellen van ketels vast te stellen, al naar gelang van de plaats, de klimaatomstandigheden en de energie- en bewoningskenmerken van de gebouwen. Voor Nederland bestaan op dit moment nog geen concrete voornemens om gebruik te maken van deze mogelijkheid.

In het derde lid van artikel 4 van de richtlijn is een voorziening getroffen voor ketels van het type «back-boiler» en ketels die in de woonruimte geplaatst moeten worden. In landen waar deze typen ketels op grote schaal voorkomen, zoals in het Verenigd Koninkrijk, is het op basis van dit artikellid toegestaan voor deze typen ketels een lagere rendementseis te stellen als voorwaarde voor het in bedrijf stellen. Aangezien deze typen ketels in Nederland momenteel nauwelijks voorkomen, is deze uitzondering hier niet van toepassing.

3. Verhouding met richtlijn 90/396/EEG

Ten aanzien van gastoestellen is op 29 juni 1990 de richtlijn 90/396/EEG (PbEG L 196) betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten van de EEG inzake gastoestellen vastgesteld. Ter uitvoering daarvan is op 28 maart 1992 het Besluit gastoestellen (Stb. 1992, 124) in werking getreden.

Ingevolge deze richtlijn (hierna aangeduid als Gastoestellenrichtlijn) dienen gastoestellen en onderdelen te voldoen aan de daarin weergegeven fundamentele eisen van veiligheid en rationeel energiegebruik. De Gastoestellenrichtlijn betreft niet alleen cv-ketels, doch ook andere niet-industriële gasverbruikende apparaten en onderdelen daarvan, ongeacht het vermogen. De rendementseisen van richtlijn 92/42/EEG zijn een nadere invulling van de in de Gastoestellenrichtlijn neergelegde fundamentele eis betreffende rationeel energiegebruik van gasgestookte cv-ketels van 4 tot en met 400 kW. Voor de beoordeling of deze gasgestookte cv-ketels voldoen aan de in richtlijn 92/42/EEG gestelde eisen, zijn ingevolge artikel 7, tweede lid, van die richtlijn, de procedures voor conformiteitsbeoordeling als beschreven in de bijlagen van de Gastoestellenrichtlijn van toepassing. Deze procedures zijn overigens vrijwel gelijklopend aan die uit de bijlagen van eerstgenoemde richtlijn. De in bijlage IV van richtlijn 92/42/EEG beschreven procedures voor conformiteitsbeoordeling zijn derhalve alleen van praktisch belang voor oliegestookte ketels.

4. Inhoud van het besluit

Het onderhavige besluit is, overeenkomstig richtlijn 92/42/EEG, uitsluitend van toepassing op nieuwe olie- of gasgestookte cv-ketels met een vermogen van 4 tot en met 400 kW. Het betreft hier alleen in serie geproduceerde ketels met een centrale-verwarmingsfunctie, waarbij de verwarming geschiedt door middel van circulatie van het in de ketel verwarmde water. Het besluit heeft geen betrekking op reeds eerder geïnstalleerde en gebruikte ketels, ketels die gestookt worden met meerdere brandstoffen waaronder vaste brandstoffen, kooktoestellen met tevens een ruimteverwarmingsfunctie, warm-tapwaterapparatuur en

ketels gestookt met brandstoffen waarvan de eigenschappen aanzienlijk afwijken van normaal in de handel verkrijgbare oliën of gassen. Met dit laatste worden ketels bedoeld die gestookt worden met biogassen, industriële restgassen en dergelijke. De ketels met een ruimteverwarmings- en een warm-tapwaterfunctie, de zogenaamde combiketels, vallen wel onder het besluit. De rendementseisen gelden, op grond van artikel 4, tweede lid, daarbij alleen voor het centrale-verwarmingsdeel.

De onder het besluit vallende ketels zijn verdeeld in vier categorieën, te weten lage-temperatuurketels, oliegestookte condenserende ketels, gasgestookte condenserende ketels en andere dan de hiervoor genoemde ketels. Per categorie is in artikel 4, eerste lid, een rendementseis gesteld bij nominaal vermogen en bij een deellast van 30%. De verschillende rendementseisen per categorie worden veroorzaakt door de verschillen in constructie en daarmee samenhangende verschillen in het mogelijk te bereiken rendement. In artikel 3 wordt bepaald dat het niet toegestaan is bedoelde ketels en onderdelen die niet voldoen aan de rendementseisen als gesteld in het besluit of niet op grond van de bepalingen van het besluit zijn voorzien van het CE-merk, ten verkoop voorhanden te hebben, ten verkoop aan te bieden, te verkopen, te verhuren of te installeren. Evenmin is het toegestaan, anders dan met inachtneming van het bepaalde in artikel 7 van het besluit, de daar bedoelde merktekens ter indicatie van het rendement op de ketels aan te brengen.

Het CE-merk onderscheidenlijk de EG-conformiteitsverklaring mag, op grond van artikel 6, slechts worden aangebracht wanneer het type ketel een verklaring van EG-type-onderzoek overeenkomstig bijlage III van de richtlijn heeft verkregen en de vervaardiging van de desbetreffende ketels geschiedt met inachtneming van een van de in bijlage IV van de richtlijn beschreven procedures. Voor de verklaring van EG-type-onderzoek toetst, kort gezegd, een onafhankelijke deskundige instantie een type ketel op overeenstemming met de rendementseisen van het besluit.

Verder dient de fabrikant er voor zorg te dragen een systeem binnen zijn productieproces in het leven te roepen dat bevordert dat geproduceerde ketels te allen tijde overeenstemmen met het goedgekeurde type. Daarvoor zijn in bijlage IV van de richtlijn een drietal procedures weergegeven.

Bij de in artikel 6 weergegeven procedures, en met toepassing van de in artikel 7 weergegeven eisen, kan vastgesteld worden hoeveel van de in bijlage I, onder b, van de richtlijn weergegeven merktekens (sterren) op een ketel aangebracht mogen worden ter aanduiding van het rendement op de ketels van een bepaald type. Het referentiepunt voor alle keteltypen voor het aantal te voeren sterren is het minimumrendement als weergegeven voor het soort ketel in onderdeel a van de in artikel 4 opgenomen tabel. Elke ketel die voldoet aan dit rendement mag één ster voeren. Per 3%, absoluut, hoger rendement mag de fabrikant een extra ster aanbrengen. De eis van drie procent hoger rendement geldt voor het rendement bij vollast en het deellastrendement. Geen extra ster kan aldus verkregen worden, indien een ketel bij vollast een 4% hoger rendement heeft doch bij deellast een 2% hoger rendement.

Momenteel bestaat in Nederland de mogelijkheid voor fabrikanten om op ketels met een rendement bij deellast hoger dan 100% (weergegeven op onderste verbrandingswaarde van de brandstof) een zogenaamd GIVEG/HR-merk aan te brengen. Dit HR-merk kan naast het sterrenstelsel blijven bestaan, aangezien het niet daarmee verward kan worden en ook andere, hogere eisen stelt. Tevens is het HR-merk van toepassing op ketels, luchtverwarmers en stralingsbranders tot en met 660 kW.

5. Dereguleringsstoets

Dit besluit is aan de hand van de relevante vragen van de beknopte vragenlijst, opgenomen in de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur (Stcrt. 1985, 18), getoetst op dereguleringsaspecten. Uit deze toetsing is gebleken dat tegen het besluit vanuit een oogpunt van deregulering geen bezwaren bestaan.

Het besluit strekt ter uitvoering van richtlijn 92/42/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen. Ter bevordering van de energie-efficiëntie en op grond van milieubeschermingsoverwegingen worden minimum-rendementseisen vastgesteld voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale-verwarmingsketels met een nominaal vermogen van 4 kW tot en met 400 kW. Voorts wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om ter aanduiding van het rendement van dergelijke ketels een labellingsysteem te hanteren.

De controle vindt daarbij primair en voornamelijk op preventieve wijze plaats door middel van een typekeuring, die door een onafhankelijke, deskundige instantie wordt verricht, en het toepassen van een kwaliteitssysteem door de fabrikant. De hiermee samenhangende lasten voor de overheid zijn marginaal.

Het systeem van typekeuringen en hantering van kwaliteitssystemen sluit aan bij hetgeen nu al in – deels op grond van het Besluit gastoe-stellen – gebruikelijk is. Tegenover de hieruit voortvloeiende lasten voor het bedrijfsleven staan de voordelen van gelijke concurrentieverhoudingen en een snelle toegang tot de Europese markt.

II. ARTIKELEN

In *artikel 1* zijn de definities van de richtlijn voor het merendeel overgenomen. In de omschrijving van het begrip «ketel» is tot uitdrukking gebracht dat het moet gaan om voor centrale verwarming bestemde ketels en is tevens de in artikel 1 van de richtlijn opgenomen beperking tot ketels met een nominaal vermogen van niet minder dan 4 kW en niet meer dan 400 kW verwerkt.

Bij de omschrijving van ketellichamen en branders kon niet het in de richtlijn gehanteerde begrip «toestel» worden gebruikt, aangezien dit begrip in de Wet energiebesparing toestellen reeds wordt gedefinieerd. In plaats daarvan wordt in het besluit het begrip «onderdeel» gehanteerd.

In de richtlijn wordt het begrip «nominaal vermogen» gehanteerd. Dit is daarom overgenomen in het besluit, hoewel in de praktijk gewerkt wordt met het begrip «nominale belasting», dat wil zeggen het energieverbruik waarvoor een ketel volgens opgave van de fabrikant bestemd is. Het is doorzichtiger en objectiever om uit te gaan van de nominale belasting; het nominaal vermogen is een daarvan afgeleid begrip. In de definitie is daarom niet opgenomen dat het moet gaan om «het door de fabrikant vastgestelde en gewaarborgde..... vermogen». Dit zou tot onbedoelde of onduidelijke gevolgen leiden, ingeval dit niet juist zou blijken te zijn. Gekozen is voor «de door de fabrikant opgegeven nominale belasting»; dit geeft juist weer wat bedoeld wordt. Uit de definitie in de richtlijn is «terwijl de door de fabrikant vermelde nuttige rendementen worden gehaald» niet overgenomen. Het in deze zinsnede gestelde is niet relevant voor de vaststelling van het daadwerkelijke rendement van de desbetreffende ketels. Daarvoor is het feitelijke verwarmingsvermogen van de ketel bepalend. Aangezien het maximale verwarmingsvermogen bij verschillende temperaturen kan worden vastgesteld, is het noodzakelijk te bepalen bij welke temperatuur dat

dient te geschieden. Overeenkomstig de in artikel 5 en bijlage II van de richtlijn opgenomen tabellen, is deze temperatuur vastgesteld op 70 °C.

Het waterzijdig rendement wordt overeenkomstig de richtlijn, doch in afwijking van hetgeen tot nu toe in Nederland gebruikelijk is, weergegeven in een percentage waarbij de onderste verbrandingswaarde van de brandstof (onderwaarde) medebepalend is. Dit verschil in benadering is echter slechts visueel en heeft voor het praktische eindresultaat geen consequenties.

De definities van de verschillende soorten ketels zijn zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Ter wille van de duidelijkheid is het begrip «oliegestookte condenserende ketel» afzonderlijk gedefinieerd. Het begrip «standaardketel» is in het besluit niet overgenomen. Ten opzichte van de overige soorten gedefinieerde ketels heeft dit begrip onvoldoende onderscheidend vermogen. Ook gas- of oliegestookte- en lage-temperatuurketels kunnen namelijk onder de in de richtlijn gehanteerde omschrijving als standaardketels worden aangemerkt. Bij die standaardketels gaat het in feite om een restcategorie naast de andere gedefinieerde soorten ketels waarvoor, zoals in paragraaf 4 van het algemeen deel van deze toelichting is aangegeven, vanwege verschillen in constructie en daarmee samenhangende verschillen in het mogelijk te bereiken rendement, afwijkende rendementseisen gelden. Daarom is gekozen voor een constructie waarbij de rendementseisen voor ketels, niet zijnde gas- of oliegestookte condenserende ketels of lage-temperatuurketels, rechtstreeks voortvloeien uit de in artikel 4, eerste lid, opgenomen tabel, zonder dat voor deze categorie een aparte definitiebepaling nodig is.

Gelet op het in het algemeen deel van deze toelichting gestelde omtrent back-boilers en ketels die in een woonruimte geïnstalleerd moeten worden, zijn de omschrijvingen van deze categorieën achterwege gelaten.

Ten behoeve van een overzichtelijke formulering van verschillende bepalingen van het besluit, zijn tevens omschrijvingen opgenomen van de betrokken richtlijn, het EG-merkteken en de EG-conformiteitsverklaring.

Ingevolge *artikel 2* heeft het besluit overeenkomstig artikel 3 van de richtlijn geen betrekking op ketels die met afwijkende brandstoffen moeten worden gestookt, centrale-verwarmingketels die bestemd zijn om hoofdzakelijk de ruimte waarin zij zijn geïnstalleerd te verwarmen en eventueel ook warm tapwater te leveren en ketels die als afzonderlijke eenheid worden vervaardigd. De omschrijving van laatstbedoelde ketels is afgestemd op de in artikel 7, tweede lid en aanhef, van de richtlijn gehanteerde formulering.

Voor de in artikel 3 van de richtlijn bedoelde doorstroomtoestellen en toestellen voor de opslag van warm tapwater behoefde geen uitzonderingsbepaling te worden opgenomen in het onderhavige artikel, omdat dit geen ketels zijn in de zin van artikel 1 van het besluit. De uitzondering voor ketels die met verschillende brandstoffen kunnen worden gestookt is reeds verwerkt in de omschrijving van het begrip «ketel» in artikel 1. Aangezien de richtlijn alleen betrekking heeft op nieuwe ketels, worden in onderdeel d tweedehands ketels van de werkingssfeer van het besluit uitgezonderd. In onderdeel e is eveneens een uitzondering opgenomen voor onderdelen van de in dit artikel bedoelde ketels. Het zou immers niet zinvol zijn deze onder het besluit te laten vallen, terwijl de ketels die uit deze onderdelen worden samengesteld niet aan de gestelde eisen behoeven te voldoen.

Artikel 3 omvat de verbodsbepalingen. Ingevolge artikel 4, tweede lid, van de richtlijn dienen de Lid-Staten de maatregelen te treffen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de ketels alleen in bedrijf kunnen worden gesteld, indien zij voldoen aan de gestelde rendementseisen. Aan een

verbod dat alleen betrekking heeft op die inbedrijfstelling kleven echter grote bezwaren uit een oogpunt van controle en handhaafbaarheid. Bovendien vloeit uit de richtlijn voort dat de desbetreffende ketels reeds in het fabricagestadium aan de eisen moeten voldoen. Daarom wordt in het *eerste lid* verboden ketels en onderdelen ten verkoop voorhanden te hebben, ten verkoop aan te bieden, te verkopen, te verhuren of te installeren, indien daarbij niet is voldaan aan de in het besluit gestelde eisen en voorschriften omtrent rendement en etikettering. Door de hierbedoelde handelingen te verbieden, wordt mede zeker gesteld dat de desbetreffende ketels niet in bedrijf kunnen worden gesteld zonder aan de rendementseisen te voldoen.

Ingevolge het *tweede en derde lid* mogen op een ketel of een onderdeel geen aanduidingen worden aangebracht die met het CE-merk of de in artikel 7 bedoelde sterren kunnen worden verward (zie artikel 7, vierde lid, onderscheidenlijk artikel 6, tweede lid, van de richtlijn). Het gebruik van het GIVEG/HR-merkteken is naar mijn mening niet verwarrend en blijft derhalve toegestaan.

Handelingen in strijd met het eerste of tweede lid worden ingevolge artikel 1, onder 4°, juncto artikel 2, vierde lid, van de Wet op de economische delicten aangemerkt als overtredingen.

Aangezien de in de richtlijn gestelde eisen alleen gelden voor ketels en onderdelen die op het grondgebied van de Europese Economische Gemeenschap in de handel worden gebracht, wordt in het *vierde lid* een uitzondering gemaakt voor ketels en onderdelen die bestemd zijn voor de export naar landen buiten dat grondgebied.

In *artikel 4* zijn de rendementseisen opgenomen waaraan de ketels, die onder de werkingssfeer van het besluit vallen, moeten voldoen. Daarbij moet zowel bij nominaal vermogen als in deellast aan de in de tabel gestelde eisen worden voldaan. De voorschriften aan de hand waarvan daarbij de gemiddelde bedrijfstemperatuur, de deellast van 30% en het waterzijdig rendement dienen te worden vastgesteld, zullen moeten worden uitgewerkt in de in artikel 5 bedoelde normen.

De in het *eerste lid* opgenomen tabel is ten opzichte van die van de richtlijn eenvoudiger van opzet. Dit komt doordat het vermogensbereik en de gemiddelde bedrijfstemperatuur van 70 °C, zoals die in de in de richtlijn gehanteerde tabel zijn vermeld, in het onderhavige besluit reeds zijn verwerkt in de in artikel 1 opgenomen begripsomschrijvingen van «ketel» en «nominaal vermogen». Zoals in de toelichting op artikel 1 reeds is vermeld, heeft onderdeel a betrekking op de onder het besluit vallende ketels, niet zijnde lage temperatuurketels of olie- of gasgestookte condenserende ketels, en zijn oliegestookte condenserende ketels terwille van de duidelijkheid als aparte categorie opgenomen.

Het *tweede lid* maakt duidelijk dat ten aanzien van de zogenoemde combi-ketels de in het eerste lid bedoelde rendementseisen alleen betrekking hebben op die ketels voor zover zij bestemd zijn voor ruimteverwarming.

Als uitvloeisel van de «nieuwe aanpak» bepaalt *artikel 5* dat ketels in elk geval worden vermoed te voldoen aan de in artikel 4, eerste lid, bedoelde rendementseisen, indien zij in overeenstemming zijn met de in dit artikel onder a, b of c bedoelde normen. Dit is van belang voor de instanties die de typekeuringen verrichten. Zijn die normen daadwerkelijk toegepast, dan dient ervan te worden uitgegaan dat de ketels van het desbetreffende type aan de in artikel 4 gestelde eisen voldoen. De gekozen formulering brengt echter met zich mee dat de fabrikant ook op andere wijze mag aantonen dat de door hem geproduceerde ketels aan de eisen voldoen. In dat geval dient de keuringsinstantie controles en

proeven te verrichten om na te gaan of met de door de fabrikant gekozen oplossingen aan de gestelde rendementseisen wordt voldaan.

Ingevolge *artikel 6, eerste lid*, zullen ketels altijd moeten zijn voorzien van het CE-merk en vergezeld moeten gaan van de in bijlage IV bedoelde, door de fabrikant opgestelde verklaring van overeenstemming. Hiermee wordt door de fabrikant aangegeven dat de ketel in overeenstemming is met de eisen van de richtlijn en daarmee van het onderhavige besluit.

Het CE-merk en de bedoelde verklaring mogen ingevolge het *tweede lid* slechts worden gebruikt, indien ten aanzien van de desbetreffende ketels in het fabricagestadium wordt voldaan aan de in de onderdelen a en b vermelde procedures van vaststelling van overeenstemming met de rendementseisen van artikel 4 en zolang de fabrikant of zijn in de Europese Gemeenschap gevestigde gemachtigde of importeur voldoet aan de uit de procedures voortvloeiende verplichtingen.

Deze bedoelde procedures bestaan uit twee fasen. De eerste fase is altijd die betreffende het type-onderzoek. Samengevat komt deze fase er op neer, dat een onafhankelijke deskundige instantie een type van de te vervaardigen of vervaardigde ketel beoordeelt op overeenstemming met de rendementseisen en aan de hand van deze beoordeling al of niet besluit tot het afgeven van een verklaring van EG-type-onderzoek. De onafhankelijke deskundige instantie geeft in het hier bedoelde geval uitvoering aan een taak die de overheid aan zich heeft getrokken. Een weigering om een typeverklaring af te geven kan worden aangemerkt als een beschikking in de zin van artikel 10 van de Wet energiebesparing toestellen, dat beroep openstelt op het College van Beroep voor het bedrijfsleven. De inhoud van deze eerste fase is in detail te vinden in bijlage III, module B, van de richtlijn.

Wat betreft de tweede fase bestaat voor de fabrikant de mogelijkheid om te kiezen uit in een drietal modules uitgewerkte procedures betreffende de wijze waarop hij er zorg voor draagt dat de geproduceerde ketels in overeenstemming zullen zijn met het beoordeelde en goedgekeurde type. Deze modules zijn opgenomen in bijlage IV van de richtlijn. Gekozen kan worden voor de toepassing van een eenvoudige procedure, waarbij door een onafhankelijke deskundige instantie op willekeurige tijdstippen steekproeven worden uitgevoerd (module C), of voor de toepassing van een procedure houdende een compleet, door een dergelijke instantie erkend, systeem van voorschriften en procedures ter bewaking van de kwaliteit van het productieproces onderscheidenlijk van het produkt (modules D en E). Met de verklaring van overeenstemming (EG-conformiteitsverklaring) geeft de fabrikant bij elk van deze procedures aan dat de desbetreffende ketel in overeenstemming is met het goedgekeurde type.

Voor gasgestookte cv-ketels gelden reeds op grond van het Besluit gastoestellen vergelijkbare procedures. Aangezien het niet zinvol zou zijn met betrekking tot dergelijke ketels tweemaal dezelfde procedures toe te passen, voorziet het *derde lid* erin dat in dat geval met de procedures uit het genoemde besluit kan worden volstaan. Daarbij dient dan wel getoetst te worden of de desbetreffende ketels ook aan de eisen van het onderhavige besluit voldoen.

Onderdelen dienen ingevolge het *vierde lid* eveneens te zijn voorzien van het CE-merk alsmede van een verklaring van de fabrikant, waarin wordt aangegeven onder welke parameters de ketels die uit die onderdelen worden samengesteld kunnen voldoen aan de in artikel 4 bedoelde rendementseisen.

In het *vijfde lid* worden voorschriften gegeven met betrekking tot de wijze waarop het CE-merk moet worden aangebracht op de ketels en de onderdelen. Het CE-merk dient, in elk geval bij toepassing van de

hierboven bedoelde modules D of E, vergezeld te gaan van het identificatiesymbool van de desbetreffende in artikel 8 bedoelde instelling.

Artikel 7 geeft uitwerking aan het optionele labellingsysteem zoals daarin in artikel 6 van de richtlijn wordt voorzien. Het artikel houdt geen verplichting tot het aanbrengen van sterren in. Wordt echter van de mogelijkheid dergelijke sterren op de ketel aan te brengen gebruik gemaakt, dan kan dat uitsluitend geschieden met inachtneming van het in dit artikel bepaalde. Ingevolge artikel 3, eerste lid, onder c, is het niet toegestaan om buiten toepassing van dit artikel om, sterren op een ketel aan te brengen, evenmin als het aanbrengen van merktekens die daarmee kunnen worden verward (artikel 3, tweede lid).

Met betrekking tot het aanbrengen van de sterren zijn dezelfde procedures als bedoeld in artikel 6 van toepassing, hetgeen onder meer inhoudt dat bij de ingevolge dat artikel voorgeschreven typekeuring moet zijn vastgesteld welk aantal sterren op de ketel mag worden aangebracht en dat de fabrikant er voor dient te zorgen dat elke door hem geproduceerde ketel overeenkomt met dat goedgekeurde type.

Krachtens *artikel 8* zullen de onafhankelijke deskundige instanties worden aangewezen, aan welke het verrichten van de in artikel 6 bedoelde type-onderzoeken (eerste lid, onder a) dan wel de beoordeling en controle van de type-overeenstemming van geproduceerde ketels door middel van onder andere steekproeven of erkenning van kwaliteitssystemen (eerste lid, onder b) wordt opgedragen.

Bij deze aanwijzing dienen ingevolge het *tweede lid* de criteria van bijlage V van de richtlijn in acht te worden genomen. Deze criteria hebben onder meer betrekking op de vereiste onafhankelijkheid en deskundigheid van aan te wijzen instanties. De criteria van bijlage V hebben een uitwerking gekregen in geharmoniseerde Europese normen (EN 45 000-serie). Instanties die aan deze normen voldoen, worden geacht te voldoen aan de bedoelde criteria. De EN 45 000-serie zal in het te voeren aanwijzingsbeleid dan ook een belangrijke rol spelen. Aan te wijzen instanties kunnen het voldoen aan deze normen aantonen door over de benodigde erkenningen van de Raad voor de Certificatie of STERLAB te beschikken. Een voor de hand liggende kandidaat voor aanwijzing is GASTEC NV (voorheen VEG-Gasinstituut) die ook reeds in het kader van het Besluit gastoestellen is aangewezen als instantie om type-onderzoek en beoordeling en controle van type-overeenstemming te verrichten. Daarnaast kunnen ook andere instanties aangewezen worden, hetgeen met name voor de beoordeling en controle van type-overeenstemming aan de orde zal zijn. Voor het toezicht op het blijvend voldoen van de aangewezen instanties aan de criteria wordt de Raad voor alle Certificatie respectievelijk het STERLAB ingeschakeld.

Indien een aangewezen instelling niet langer voldoet aan de eerderbedoelde criteria of niet voldoet aan de in het kader van de in artikel 6, tweede lid, bedoelde procedures op haar rustende verplichtingen, wordt op grond van het *derde lid* de aanwijzing ingetrokken.

Ingevolge het *vierde lid* worden de door de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap ter uitvoering van richtlijn 92/42/EEG bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen aangeelde instellingen, waarvan de namen ingevolge artikel 9 van de richtlijn in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen zijn bekend gemaakt, gelijk gesteld aan de krachtens het eerste lid aangewezen instellingen.

Artikel 9. Voor enige technische punten wordt in het besluit verwezen naar de richtlijn en de bijlagen daarvan (zie de artikelen 1, 5 onder a, 6, tweede en vijfde lid, 7, eerste lid, en 8, tweede en vierde lid). Ingeval de

richtlijn op deze punten zou worden gewijzigd, kan wijziging van het besluit achterwege blijven – althans voor zover de nummering in de richtlijn dezelfde blijft – en gelden de nieuwe teksten automatisch voor Nederland. In artikel 9 wordt bepaald dat dit het geval is vanaf het tijdstip, waarop de wijzigingsrichtlijn moet zijn uitgevoerd. Een eerder tijdstip van inwerkingtreding is met name niet gewenst, ingeval de wijziging van de richtlijn een verzwaaring meebrengt.

Artikel 10 voorziet in een overgangsregime, dat overeenkomt met artikel 9, tweede lid, van de richtlijn (zie de Franse en Engelse tekst). Indien ketels en onderdelen voldoen aan de op het tijdstip van aanneming van de richtlijn (21 mei 1992) in Nederland geldende voorschriften, mogen de in artikel 3, eerste lid, bedoelde handelingen, voorzover betrekking hebbend op de in de onderdelen a en b bedoelde gevallen, nog tot 1 januari 1998 worden verricht, zonder dat aan de eisen van het onderhavige besluit behoefte te zijn voldaan. Zij hoeven niet op 21 mei 1992 al te zijn vervaardigd. Hierdoor wordt aan fabrikanten, importeurs en handelaren ruime gelegenheid gegeven om zich in te stellen op de nieuwe eisen. Voor de toepassing van dit artikel worden de GIVEG-keuringseisen voor centrale-verwarmingstoestellen (KE 28) gelijkgesteld met wettelijke voorschriften. Deze eisen golden in feite ten tijde van aanneming van de richtlijn in Nederland voor gasgestookte ketels. Dit strookt met het Nederlandse standpunt dat hierdoor in voldoende mate werd voldaan aan richtlijn 78/170/EEG (PbEG L 52).

Ingevolge onderdeel b geldt de overgangsbepaling tevens voor ketels en onderdelen, die bestemd zijn voor een ander EEG-land en die voldoen aan de daar op 21 mei 1992 geldende voorschriften. Dit stelt Nederlandse fabrikanten in staat tot 1998 hun voor export bestemde ketels en onderdelen desgewenst af te stemmen op de in het desbetreffende EEG-land geldende voorschriften.

Artikel 11 Ingevolge artikel 9 van de richtlijn dienen de Lid-Staten de maatregelen, die zij ter uitvoering van de richtlijn vaststellen, met ingang van 1 januari 1994 toe te passen. In artikel 11 wordt echter voorzien in een inwerkingtreding van het besluit met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van de in artikel 3 opgenomen verbodsbepalingen, die eerst op 1 januari 1994 in werking treden. Hierdoor wordt bereikt dat fabrikanten tijdig op de bepalingen van het besluit kunnen inspelen door reeds in 1993 eventuele benodigde aanpassingen in het productieproces aan te brengen en de nodige keuringen te laten verrichten. Ook kunnen zo tijdig op grond van artikel 8 keuringsinstellingen worden aangewezen.

Transponeringstabel

In onderstaande tabel wordt aangegeven hoe de richtlijn 92/42/EEG in het besluit is uitgevoerd:

Richtlijn 92/42/EEG	Besluit rendementseisen cv-ketels
artikel 1	artikel 1
artikel 2	artikel 1
artikel 3, eerste lid	artikelen 1 en 2
artikel 3, tweede lid	artikel 4, tweede lid
artikel 4, eerste en tweede lid	artikel 3
artikel 4, derde en vierde lid	behoeft geen uitvoering
artikel 5, eerste lid	artikel 4
artikel 5, tweede lid	behoeft geen uitvoering
artikel 6, eerste lid	artikelen 3, eerste lid, onder c, en 7
artikel 6, tweede lid	artikel 3, derde lid
artikel 7, eerste lid	artikelen 3, eerste lid, onder b, 5, 6, eerste lid
artikel 7, tweede lid	artikel 6, tweede en derde lid
artikel 7, derde lid	artikel 6, vierde lid
artikel 7, vierde lid	artikel 6, vijfde lid
artikel 8	artikel 8
artikel 9, eerste lid	artikel 11
artikel 9, tweede lid	artikel 10
artikel 10	behoeft geen uitvoering
artikel 11	behoeft geen uitvoering

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen